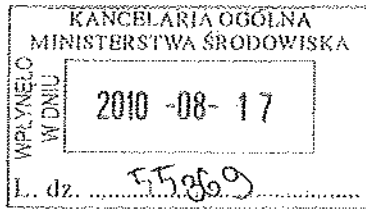

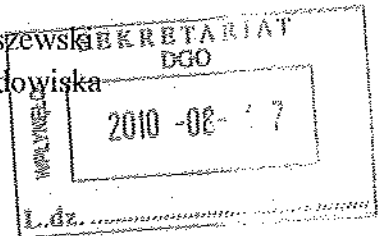
Bydgoszcz, dnia 13 sierpnia 2010 r.

RDOŚ-04.OO.0717-29/10/BW

Andrzej Kraszewski
13.08.2010
[Signature]

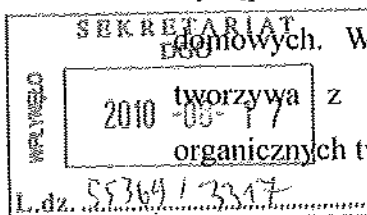
Pan
Andrzej Kraszewski
Minister Środowiska

Szanowny Panie Ministrze,

odpowiadając na pismo z dnia 30 lipca 2010 r., znak: DGOas-044-10/36355/10/PK, L.wych 044- /1295/10, w sprawie zgłaszania uwag do projektu Krajowego Planu Wdrażania Konwencji Sztokholmskiej, przekazuję następujące uwagi i opinie do niniejszego dokumentu.

1. Opracowanie dotyczy trwałych związków organicznych (TZO), które są substancjami chemicznymi o znacznej odporności na rozkład w środowisku, ulegającymi bioakumulacji, a przez to wywołują szkodliwe efekty zdrowotne oraz szkody w środowisku. W opracowaniu wskazano, że podstawowym źródłem trwałych zanieczyszczeń organicznych uwalnianych z niezamierzonej produkcji są procesy spalania w przemyśle i gospodarstwach domowych, przemyśle chemicznym oraz spalanie odpadów. Szczególnie TZO mogą wystąpić jako zanieczyszczenie w gazach odlotowych podczas spalania materiałów w sektorze komunalnym i mieszkaniowym (głównie paleniska domowe i piece kuchenne). W tej sytuacji zastanawiające jest, że w opracowanym projekcie nie analizuje się potencjalnego źródła uwalniania TZO z polichlorku winylu (PCV). Polichlorek winylu był najbardziej znanym i produkowanym w największych ilościach tworzywem sztucznym w kraju. PCV jest w dalszym ciągu powszechnie używanym termoplastycznym tworzywem sztucznym, stosowanym do produkcji min. opakowań, wykładzin, elementów stosowanych w budownictwie, meblarstwie itp. Odpady PCV z uwagi na powszechność występowania oraz wysoką palność i kaloryczność spalane są w paleniskach domowych. W procesie współspalania polichlorku winylu następuje destrukcja tworzywa z wydzieleniem chloru aktywnego, który w obecności związków organicznych tworzy dioksyny, w tym również TZO.

WVF

2. W ramach Krajowego Planu Wdrażania Konwencji Sztokholmskiej należy określić stopień zagrożenia środowiska polichlorkiem winylu oraz wprowadzić terminy zakazu produkcji i zakazu stosowania PCV w produktach ogólnie dostępnych.
3. Proponuję rozważyć możliwość poszerzenia listy substancji o charakterze trwałych zanieczyszczeń organicznych, wymienionych w załączniku C Konwencji, jako produkty uwolnienia z niezamierzonej produkcji, o chloro-, bromo-, i jodopochodne związki organiczne, mierzone jako AOX (adsorbowalne organiczne związane chlorowce) i objęcia ich monitoringiem. Związki te są emitowane ze ściekami z przemysłu chemicznego i zazwyczaj nie oznaczają się oddzielnie. Wskazany byłby również nadzór na wydawanymi pozwoleniami wodnoprawnymi, które często nie uwzględniają tych związków. Nie określają też obowiązku ich monitorowania i wykonywania pomiarów kontrolnych z częstotliwością adekwatną do profilu i wielkości produkcji, przez co bagatelizują zagrożenia związane z ich kumulacją w organizmach żywych.
4. W opracowaniu należałoby również omówić problem uwalniania TZO do środowiska podczas chlorowania wody powierzchniowej w procesie dostarczania wody pitnej dla mieszkańców miast np. Bydgoszczy. Zwraca się uwagę, że szczególnie duże ilości chloru dodawane są do wody powierzchniowej w okresie letnim, w czasie występowania w wodzie znacznej ilości substancji organicznej (glony).
5. W kilku miejscach opracowania jest mowa o dużym niebezpieczeństwie i zagrożeniu środowiska uwalnianiem TZO. W takiej sytuacji, na bazie ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 roku o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. Nr 75, poz. 493 ze zm.) należałoby omówić różne działania naprawcze. Różne w zależności od rodzaju i stopnia zagrożenia powstaniem szkody w środowisku.
6. Np. w rozdziale 2.4 omówiono m.in. sprawy dot. monitoringu w poszczególnych elementach środowiska. Znana jest sieć monitoringu osadów rzecznych, w 301 punktach obserwacyjnych wiadomo, co jest i ogólnie czym to grozi. Jednak co dalej – jakie propozycje działań naprawczych w powiązaniu z polskimi uregulowaniami prawnymi?
7. W rozdziale 3 na str. 63 omówiono planowane działania związane z wdrażaniem wymagań Konwencji Sztokholmskiej. Zwrócono tam uwagę „na niską świadomość polskiego społeczeństwa w zakresie szkodliwości trwałych zanieczyszczeń organicznych (...)”, ale to nie wszystko. Ważne byłoby, oprócz przedstawionych tam

propozycji zwiększenia tej społecznej wiedzy na temat TZO, zaproponować zmiany w polskim prawodawstwie na bardziej dostosowane do zapisów ww. konwencji.

8. Stanowczo zbyt mało napisano o problemie pod kątem możliwości spowodowania szkód w środowisku, w rozumieniu cytowanej wyżej ustawy i propozycji skutecznych działań naprawczych.
9. Ważne jest też odpowiednie zdefiniowanie działań zapobiegawczych aby nie dochodziło do rozprzestrzeniania się już rozpoznanych miejsc nagromadzenia TZO.
10. Podkreślić należy stałą konieczność monitorowania terenów gdzie zlikwidowano skupiska TZO np. po zlikwidowanych mogiłnikach. Monitorowanie zarówno gleby jak i wód podziemnych w pobliżu takiego ogniska (w tym zlikwidowanego). Pozostawienie nawet najmniejszych ilości substancji szkodliwych może w przyszłości okazać się niebezpieczne.
11. Warto byłoby też zastanowić się jakie działania należy przedsięwziąć aby nie powstawały nowe miejsca nagromadzenia TZO.

Z poważaniem

REGIONALNY DYREKTOR
OCZYSZCZENIA ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY
WŁODZIMIERZ CIEPLY